

 nme | natuur & milieu educatie

Natuurtalenten in Amsterdam-Noord

“Bestuurders zouden vaker een beroep moeten doen op NME-centra of gemeentelijke NME-afdelingen. Vaak hebben die al contacten met scholen, prachtige locaties, materialen en de kennis om met activiteiten aansluiting te vinden op gemeentelijk beleid. Een mooie manier om beleid te realiseren.”
Lineke van Opzeeland, Adviseur NME Stadsdeel Amsterdam-Noord, gemeente Amsterdam

In het kort

Met het NME-arrangement ‘Natuurtalenten in Amsterdam-Noord’ geeft Stadsdeel Amsterdam-Noord invulling aan het beleidkader ‘Brede talentontwikkeling voor alle jeugd in Amsterdam’ (2007). Het arrangement richt zich op het opzetten van de talentlijn ‘Natuur en Milieu’ onder de naam natuurtalenten. Kinderen van de basisschool krijgen buitenschoolse activiteiten aangeboden om hun natuurtalenten te ontwikkelen. Betrokken organisaties zijn onder andere Stichting Ekokids Nederland, de gemeentelijke afdeling NME, Stadsdeel Amsterdam-Noord, welzijnsinstellingen en een groep ‘groene’ freelancers met diverse achtergronden. De eindgebruikers zijn het primair onderwijs en de Brede School. Het is de bedoeling dat op alle 29 basisscholen in Stadsdeel Amsterdam-Noord het natuurkennismakingsprogramma tenminste één keer aangeboden wordt.

Aanleiding

De gemeente Amsterdam heeft beleid geformuleerd voor de Brede School. Het arrangement speelt in op dit beleid om kinderen op de basisschool talenten op het gebied van de natuur te laten ontwikkelen. Stichting Ekokids Nederland gaf in opdracht van de beleidsambtenaar Brede School al geruime tijd naschoolse cursussen over natuur in Amsterdam-Noord. Maar men slaagde er toch niet in om de activiteiten voor alle scholen beschikbaar te maken, vooral vanwege gebrek aan coördinatie, financiële middelen en het ontbreken van een lokaal netwerk. Gezocht werd naar een oplossing.

Aan de slag

Stichting Ekokids Nederland heeft de afdeling NME benaderd om de mogelijke oplossingen in kaart te brengen. Opvallend is dat de afdeling NME binnen de gemeente in eerste instantie niet in beeld was om het beleid invulling te geven. NME stond in Amsterdam vooral bekend om de organisatie rondom schooltuinactiviteiten. Door inmenging van Stichting Ekokids Nederland is de samenwerking tot stand gekomen en zijn de beleidsambtenaar onderwijs en welzijnsinstellingen, die verantwoordelijk zijn voor Brede School-activiteiten en NME bij elkaar gebracht om de knelpunten op te lossen. De bestuurders waren al akkoord met de nota ‘Brede Talentontwikkeling’ en stonden open voor het nieuwe plan. Stichting Ekokids Nederland en de afdeling NME van Stadsdeel Amsterdam-Noord deden succesvol een aanvraag voor cofinanciering bij het programmabureau NME.

Slimme coalitie

Het arrangement levert een programma waarin kinderen uit de onder- en middenbouw zich via hun school kunnen opgeven voor een kennismakingsprogramma om buiten schooltijd hun groene talenten te ontwikkelen. Enthousiaste kinderen die via hun eigen school kennis hebben gemaakt met deze activiteiten kunnen daarna deelnemen aan een verdiepingsaanbod. Deze natuurclubs zijn speciaal voor kinderen van groep vier, vijf of zes die het hele jaar door in circa dertig bijeenkomsten op onderzoek uitgaan. Dankzij het arrangement is Stadsdeel Amsterdam-Noord in staat freelancers in te huren en inhoudelijk te ondersteunen, die de kinderen begeleiden bij hun avontuur in de natuur. Hierdoor krijgen scholen niet meer van verschillende organisaties activiteiten aangeboden, maar is er één aanbod op verschillende niveaus.

Dat biedt scholen meer flexibiliteit om in te gaan op een activiteit. Dankzij de samenwerking met de gemeentelijke afdeling onderwijs en de afdeling NME kan er binnen de coalitie gebruikgemaakt worden van de bestaande contacten met de basisscholen. Voor de beginfase is Stichting Ecokids een gelegenheidspartner binnen het arrangement. Na 2011 zal de afdeling NME binnen de Amsterdamse deelgemeente alle taken overnemen. Op die manier blijft natuur- en milieueducatie verankerd in het gemeentelijke beleid.

Resultaat

Door het arrangement en de brede coalitie bereikt het Stadsdeel Amsterdam-Noord niet alleen kinderen uit de wijken Nieuwendam en Midden Noord, maar uit alle zes de wijken van het stadsdeel. Op dit moment bedient het arrangement vierhonderd leerlingen, hebben 29 scholen een startende groep en zijn er vier clubs die met het aanvullende programma de verdieping in gaan. Zonder het netwerk en de bijdrage van het landelijk programmabureau NME was dit niet gelukt. Om die reden heeft Stichting Ecokids Nederland voor de verankering aangedrongen bij de beleidsambtenaar Brede School om met afdeling NME aan de slag te gaan. Ook voor de afdeling NME van Stadsdeel Amsterdam-Noord is het arrangement behoorlijk vernieuwend, omdat de afdeling voor het eerst met mensen van buitenaf samenwerkt om buitenschoolse activiteiten op te zetten. De begeleiders van de groepjes kinderen hebben verschillende achtergronden, waardoor er verrassende koppelingen ontstaan zoals 'natuur & video' en 'natuur & kunst'. De NME-afdeling ervaart deze verbreding van activiteiten als zeer positief.

Toekomst

Het arrangement loopt tot begin 2012 en wordt afgesloten met een symposium. Daarna neemt Stadsdeel Amsterdam-Noord de activiteiten over. Ook zal er opschaling plaatsvinden; andere deelgemeenten tonen daarvoor al interesse en informeren naar de mogelijkheden.

Lessons learned

De samenwerking binnen het arrangement heeft een aantal aandachtspunten opgeleverd. Bijvoorbeeld: zorg voor voldoende gekwalificeerde medewerkers die de leerlingen kunnen begeleiden; mensen die voldoende in huis hebben om ook een verdiepingsprogramma te dragen. Maak gebruik van bestaande infrastructuur en zorg voor een projectstructuur waarin alle partijen zijn vertegenwoordigd. Kijk, tenslotte, eens naar een NME-centrum of een andere groene organisatie die activiteiten kunnen uitvoeren die bijdragen aan beleidsdoelstellingen. Zij hebben vaak al contacten met scholen die waardevol kunnen zijn voor een goede samenwerking.

Projectinformatie

- Naam gemeente: Stadsdeel Amsterdam-Noord
- Naam arrangement: Natuurtalenten in Amsterdam-Noord
- Thema: Groen
- Beleidsdoel: De talenten van basisschoolkinderen op het gebied van natuur en milieu ontwikkelen als onderdeel van de brede talentenontwikkeling voor de jeugd in Amsterdam.
- Activiteit: Buitenschoolse natuuractiviteiten voor leerlingen basisonderwijs in Stadsdeel Amsterdam-Noord.
- Looptijd project: 2011- begin 2012

Meer informatie: Lineke van Opzeeland, NME-adviseur Stadsdeel Amsterdam-Noord via l.van.opzeeland@noord.amsterdam.nl of via (020) 632 57 50.